

Poznámky o ruderalních společenstvech města Bechyně

Notes on ruderal plant communities of the town of Bechyně

Emil Hadač

HADAČ E. (1982): Poznámky o ruderalních společenstvech města Bechyně. [Notes on ruderal plant communities of the town of Bechyně]. — Preslia, Praha, 54 : 141 — 147.

The following ruderal plant communities were observed in the town of Bechyně, S. Bohemia (alt. 360—410 m above sea level): *Lolio-Plantaginetum majoris*, *Poetum annuae*, *Sagino-Bryetum argentei* (all. *Polygonion avicularis*), *Agropyro-Aegopodietum podagrariae*, *Anthriscetum sylvestris*, *Agropyro-Urticetum dioicae*, *Chenopodio-Rumicetum obtusifolii* (?), (*Aegopodion podagrariae*), *Apero-Matricarietum inodorae* (*Sisymbrium officinalis*).

Ústav krajinné ekologie ČSAV, Malá Plynární 2, 170 00 Praha 7, Československo.

Antropicky podmíněná společenstva rostlin jsou značně rozmanitá, jak ukázal nedávno vydaný Přehled ruderalních společenstev Československa (HEJNÝ et al. 1979). Jsou zajímavá také tím, že některá jsou velmi málo proměnlivá, jako např. *Lolio-Plantaginetum majoris* nebo *Poetum annuae*, která se vyskytují v téměř nezměněné podobě v celé střední a západní Evropě, jiná zase mají relativně omezený areál, jak ukázaly m. j. práce GUTTOVY (GUTTE 1962 aj.) nebo Neuhauslové-Novotné a Neuhausla (NEUHAUSLOVÁ-NOVOTNÁ et NEUHAUSL 1970). Aby mohl být zjištěn areál jednotlivých společenstev, je třeba řady prací, registrujících v řadě obcí i „obyčejné“ asociace, jak to nacházíme např. v pracích Pyškových (PYŠEK 1972, 1974, 1975 aj.) ze Sušice, Plzně, Chomutova aj., nebo Šandové (ŠANDOVÁ 1976, 1979) z Holoubkova a podél silnice Plzeň—Rokycany, dále Krippelové (KRIPPELOVÁ 1972) z Malacek aj. Sám jsem se o podobnou práci pokusil na Broumovsku (HADAČ 1978). Dosud je však takových prací ještě málo na to, aby bylo možné podrobnější mapování většího počtu ruderalních asociací. Při svém poměrně krátkém pobytu v Bechyni koncem července 1980 jsem se proto snažil rozhojnit takovýto faktografický materiál o výskytu ruderalních společenstev. K odhadu kvantitativních poměrů byla užita jedenáctičlenná stupnice Dominova mnou upravená (HADAČ 1978b). Metodický přístup k základním jednotkám fytoocenologického systému je podán v práci z r. 1941 (HADAČ et DAHL 1941).

Bechyně je malé lázeňské město s ca. 5000 obyvateli, ležící v nadmořské výšce 360—410 m, s nevelkým průmyslem. Tomuto nepříliš rušnému charakteru obce odpovídá také charakter ruderalních společenstev: převaha relativně ustálených cenóz svazů *Polygonion avicularis* a *Aegopodion podagrariae* a jen nepatrný rozsah společenstev svazu *Sisymbrium officinalis*.

Některá společenstva, např. *Agropyro-Aegopodietum podagrariae* nebo *Anthriscetum sylvestris* byla sice v době mého pobytu už za vrcholem svého

Tab. 1. — a) *Poetum annuae*, b) *Lolio-Plantaginetum majoris*

Číslo snímku Počet druhů	a							b						
	2	8	12	13	28	K	Ø	1	3	7	10	16	K	Ø
	8	11	10	9	8		9.2	6	11	7	7	10		8.2
<i>Poa annua</i> L.	6	7	8	7	7	V.	7.0	4	3	3	4	4	V.	3.6
<i>Chamomilla suaveolens</i> (PURSH) RYDB.	5	4	3	4	4	V.	4.0	.	.	1	.	1	II.	0.4
<i>Capsella bursa-pastoris</i> MED.	5	3	1	3	1	V.	2.6	.	.	.	.	.	.	.
<i>Plantago major</i> L.	2	5	2	4	4	V.	3.4	6	6	6	7	6	V.	6.2
<i>Taraxacum officinale</i> WEB.	1	5	5	1	1	V.	2.6	2	4	2	2	4	V.	2.8
<i>Trifolium repens</i> L.	.	2	3	4	4	IV.	2.6	5	7	6	3	5	V.	5.2
<i>Chamaeplium officinale</i> (L.) WALLR.	1	.	2	.	.	II.	0.6	.	.	.	.	.	.	.
<i>Polygonum aviculare</i> L.	4	.	.	.	1	II.	1.0	.	.	.	.	.	.	.
<i>Veronica arvensis</i> L.	.	1	.	2	.	II.	0.6	.	.	.	.	.	.	.
<i>Lolium perenne</i> L.	.	.	.	2	3	II.	1.0	7	5	6	7	7	V.	6.4
<i>Dactylis glomerata</i> L.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	.	.	.	II.	0.4
<i>Poa pratensis</i> L.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	.	5	.	II.	1.8

Sn. č. 2. *Arctium tomentosum* MILL. +, sn. č. 8. *Bellis perennis* L. 2, *Geranium pusillum* BURM. 1, *Stellaria media* (L.) VILL. 2, *Epilobium* sp. 1, sn. č. 12. *Poa trivialis* L. 1, *Veronica anagallis-aquatica* L. 1, *Matricaria inodora* 1, sn. č. 13. *Erigeron canadensis* L. 1, sn. č. 3. *Agrostis tenuis* SIBTH. 3, *Leontodon autumnalis* L. 2, *Festuca pratensis* HUDS. 2, *Trisetum flavescens* (L.) P. B. 1, sn. č. 7. *Bellis perennis* L. 2, sn. č. 10. *Geranium pusillum* BURM. 3, sn. č. 16. *Plantago lanceolata* L. 4, *Medicago lupulina* L. 2, *Trifolium pratense* L. 2, *Artemisia vulgaris* L. +.

sezónního vývoje, ale většina byla dobře charakterizovatelná. Domnívám se, že se mi podařilo zachytit aspoň nejčastější ruderalní společenstva Bechyně, výčet ovšem jistě není úplný.

K nejčastějším společenstvům intravilánu města Bechyně patří společenstva sešlapávaných trávníků svazu *Polygonion avicularis* BR.-BL. 1931, jmenovitě *Poetum annuae* a *Lolio-Plantaginetum majoris*. Asociace *Sagino-Bryetum argentei* DIEMONT, SISSINGH et WESTHOFF 1940 se vyskytla tu a tam v mezerách dlažby nebo terénních schodů, ale byly to porosty jen fragmentární a nebyly proto analyzovány.

Poetum annuae GAMS 1927 (Tab. 1a) patří ke značně rozšířeným společenstvům svazu, a to na poměrně stinných a poněkud vlhkých stanovištích. Průměrný počet druhů ve snímku 9,2, celkem v 5 snímcích bylo zjištěno 19 druhů. Z toho je podle presence 52 %, podle pokryvnosti 62 % terofyt. Počet druhů v jednotlivých konstančních třídách je tento:

V.	IV.	III.	II.	I.
5	1	0	4	9

Průběh konstanční křivky je tedy normální.

Snímky pocházejí z těchto míst:

2. U mostu přes Lužnici při kapliče, zastíněné lipou; 5 m², pokryvnost 80 %, sklon 5° sev., 21. 7. 1980.
8. Před výstavní síní nedaleko zámku; 4 m², pokryvnost 80 %, sklon 0, 23. 7. 1980.
12. Tř. Julia Fučíka, blíže Domu služeb; 3 m², pokryvnost 90 %, 24. 7. 1980.
13. Tř. Julia Fučíka, proti budově ZDŠ, 5 m², pokryvnost 70 %, 25. 7. 1980.
28. Zářečí, proti obchodu, u domu č. 508, 5 m², pokryvnost 70 %, 28. 7. 1980.

Lolio-Plantaginetum majoris BEGER 1930 (Tab. 1b) roste na podobných stanovištích jako *Poetum annuae*, na sešlapávaném neopedonu, ale spíše v sušších a výslunných místech. Má v průměru 8,2 druhy ve snímku, celkový

Tab. 2. — a) *Agropyro-Urticetum dioicae*, b) *Anthriscetum sylvestris*, c) *Agropyro repentis-Aegopodietum*, d) *Chenopodio-Rumicetum obtusifolii*.

Číslo snímku Počet druhů	a					K	b			c		d	
	20	30	31	33	34		17	27	32	21	23	4	5
	18	17	27	19	23	V.	19	12	18	13	19	18	19
<i>Urtica dioica</i> L.	7	8	8	9	7	V.	4	2	4	4	4	4	2
<i>Artemisia vulgaris</i> L.	1	1	3	1	1	V.	1	2	2	.	.	2	.
<i>Anthriscus sylvestris</i> (L.) HOFFM.	4	4	2	1	2	V.	7	8	8	2	1	.	.
<i>Ballota nigra</i> L.	4	2	2	4	1	V.	4	.	.	.	.	.	.
<i>Ranunculus repens</i> L.	4	3	4	2	5	V.	2	.	.	3	3	.	4
<i>Lamium maculatum</i> L.	3	4	1	4	4	V.	2	.	.	2	4	.	.
<i>Galium aparine</i> L.	1	.	6	2	4	IV.	2	.	.	.	1	4	4
<i>Geum urbanum</i> L.	2	1	.	1	1	IV.	1	.	.	2	3	.	.
<i>Dactylis glomerata</i> L. var. <i>slovenica</i> DOMIN	1	.	1	2	4	IV.	4	4	4	1	2	.	.
<i>Aegopodium podagraria</i> L.	.	5	4	1	4	IV.	.	.	.	8	8	4	4
<i>Agropyron repens</i> (L.) P. B.	.	.	4	2	3	III.	2	2	3	.	.	3	.
<i>Chaerophyllum temulum</i> L.	2	2	.	1	.	III.	.	.	.	2	.	.	.
<i>Heracleum sphondylium</i> L.	1	.	1	.	5	III.	.	5	4	.	4	.	.
<i>Rumex obtusifolius</i> L.	2	4	.	.	2	III.	2	.	.	.	.	8	7
<i>Rubus caesius</i> L.	.	1	.	.	2	II.	.	.	2	.	.	.	.
<i>Arctium tomentosum</i> MILL.	.	1	1	.	.	II.	1	.	.	.	.	.	.
<i>Poa trivialis</i> L.	.	.	3	2	.	II.	3	.	.	2	2	.	2
<i>Alliaria petiolata</i> CAV. et GRANDE	2	1	.	.	.	II.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Campanula trachelium</i> L.	1	3	.	.	.	II.	.	.	.	3	3	.	.
<i>Lamium album</i> L.	.	.	2	2	.	II.	3	.	.	.	.	.	.
<i>Scrophularia nodosa</i> L.	.	1	.	.	1	II.	.	.	.	.	.	.	1
<i>Glechoma hederacea</i> L.	.	.	4	.	3	II.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Carduus crispus</i> L.	.	.	1	.	2	II.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Calystegia sepium</i> (L.) R. BR.	.	.	2	2	.	II.	.	.	.	.	.	1	.
<i>Lapsana communis</i> L.	.	.	.	1	.	I.	.	.	.	.	2	3	.
<i>Torilis japonica</i> (HOUTT.) DC.	.	.	.	1	.	I.	.	.	1	.	.	.	.
<i>Crepis biennis</i> L.	.	.	.	1	.	I.	2	1	.	.	.	.	2
<i>Festuca gigantea</i> (L.) VILL.	4	.	.	.	.	I.	.	.	.	4	.	.	.
<i>Sonchus oleraceus</i> L.	.	.	1	.	.	I.	.	.	.	.	.	r	2
<i>Chelidonium majus</i> L.	.	.	.	2	.	I.	.	.	.	.	1	.	.
<i>Galeopsis tetrahit</i> L.	.	.	1	.	.	I.	.	.	.	.	.	1	.
<i>Achillea millefolium</i> L.	.	.	.	.	1	I.	.	2	.	.	.	.	.
<i>Melandrium album</i> (L.) GARCKE	.	.	3	.	.	I.	1	.	2	.	.	.	.
<i>Matricaria inodora</i> L.	.	.	1	.	.	I.	.	.	.	.	1	.	.
<i>Cirsium arvense</i> (L.) SCOP.	.	.	.	.	2	I.	.	.	.	.	.	2	3
<i>Veronica chamaedrys</i> L.	.	.	.	.	2	I.	.	.	.	.	2	.	.
<i>Taraxacum officinale</i> WEB.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	4
<i>Tanacetum parthenium</i> (L.) SCHULTZ-BIP.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	4
<i>Hesperis matronalis</i> L.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	4
<i>Erigeron annuus</i> (L.) PERS.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1
<i>Geranium robertianum</i> L.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.

Snímek č. 20: *Chenopodium bonus-henricus* L. 2, *Humulus lupulus* L. 1, sn. č. 30: *Lycopus europaeus* L. 1, *Solidago canadensis* L. 1, sn. č. 31: *Chamaeplium officinale* (L.) WALLR. 1, *Chenopodium album* L. 1, *Atriplex patula* L. 1, *Melilotus alba* MED. 2, *Sinapis arvensis* L. 2, *Descurainia sophia* (L.) WEBB. 1, sn. č. 34: *Pimpinella major* (L.) HUDS. 1, *Cuscuta europaea* L. 1, sn. č. 17: *Plantago lanceolata* L. 2, *Alchemilla acutiloba* OPIZ 4, sn. č. 27: *Alchemilla monticola* OPIZ 4, *Trisetum flavescens* 1, *Trifolium pratense* L. 1, sn. č. 32: *Lathyrus pratensis* L. 3, *Arrhenatherum elatius* (L.) PRESL 4, *Vicia cracca* L. 6, *Galium album* MILL. 2, *Daucus carota* L. 1, *Potentilla reptans* L. 1, *Vicia hirsuta* (L.) S. F. GRAY 1, *Carduus acanthoides* L. 1, *Rumex crispus* L. 1, sn. 21: *Ranunculus acris* L. 1, sn. 23: *Aethusa cynapium* L. 2, *Campanula rapunculoides* L. 4, *Moehringia trinervia* (L.) CHAIRV. 1, sn. č. 4: *Rudbeckia hirta* L. 2, *Calystegia pulchra* BRUMM. et HEYW. 3, *Symphytum officinale* L. 3, *Cynosurus cristatus* L. 1, sn. č. 5: *Lolium perenne* L. 3, *Plantago major* L. 3, *Veronica persica* POIR. 3, *Agrostis gigantea* ROTH 1, *Epilobium* sp. 1.

Tab. 3. — *Apero-Matricarietum inodora*

Číslo snímku	6	11	14	Ø
Počet druhů	22	25	25	24
<i>Matricaria inodora</i> L.	7	6	7	6.7
<i>Apera spica-venti</i> (L.) P. B.	4	4	4	4.0
<i>Trifolium repens</i> L.	4	5	5	4.7
<i>Rumex crispus</i> L.	2	1	2	1.7
<i>Poa trivialis</i> L.	4	3	2	3.0
<i>Lolium perenne</i> L.	4	2	1	2.3
<i>Galium aparine</i> L.	1	2	3	2.0
<i>Medicago lupulina</i> L.	3	2	2	2.3
<i>Capsella bursa-pastoris</i> MED.	2	2	2	2.0
<i>Chamomilla suaveolens</i> (PURSH) RYDB.	5	4		3.0
<i>Erigeron canadensis</i> L.	3	2	.	1.7
<i>Plantago major</i> L.	3	.	1	1.3
<i>Poa annua</i> L.	2	3	.	1.7
<i>Atriplex patula</i> L.	1	1	.	0.7
<i>Galeopsis tetrahit</i> L.	1	.	.	1.0
<i>Taraxacum officinale</i> WEB.	.	4	1	1.7
<i>Trifolium pratense</i> L.	.	3	4	2.3
<i>Urtica dioica</i> L.	.	1	2	1.0
<i>Chamaepodium officinale</i> (L.) WALLR.	.	1	1	0.7
<i>Phalaris arundinacea</i> L. f. <i>variegata</i>	1	.	.	0.3
<i>Lapsana communis</i> L.	2	.	.	0.7
<i>Senecio vulgaris</i> L.	2	.	.	0.7
<i>Plantago lanceolata</i> L.	2	.	.	0.7
<i>Potentilla anserina</i> L.	1	.	.	0.3
<i>Chenopodium album</i> L. s. l.	1	.	.	0.3
<i>Epilobium</i> sp.	1	.	.	0.3
<i>Neslia paniculata</i> (L.) DESV.	.	1	.	0.3
<i>Sonchus oleraceus</i> L.	.	1	1	0.6
<i>Lactuca serriola</i> L.	.	1	.	0.3
<i>Dactylis glomerata</i> L.	.	1	.	0.3
<i>Bromus tectorum</i> L.	.	1	.	0.3
<i>Juncus bufonius</i> L.	.	1	.	0.3
<i>Stellaria media</i> (L.) VILL.	.	1	2	1.0
<i>Trifolium hybridum</i> L.	.	.	5	1.7
<i>Ranunculus repens</i> L.	.	.	3	1.0
<i>Vicia hirsuta</i> (L.) S. F. GRAY	.	.	3	1.0
<i>Lamium maculatum</i> L.	.	.	2	0.7
<i>Artemisia vulgaris</i> L.	.	.	1	0.3
<i>Erigeron annuus</i> (L.) PERS.	.	.	1	0.3
<i>Geranium pusillum</i> BURM.	.	.	1	0.3
<i>Descurainia sophia</i> (L.) WEBB.	.	.	1	0.3

počet druhů v 5 snímcích je 18. Podle presence je v něm 18 %, podle pokryvnosti 15 % terofyt, tedy podstatně méně než v as. *Poetum annuae*. Počet druhů v jednotlivých konstančních třídách je tento:

V.	IV.	III.	II.	I.
5	0	0	3	10

Průběh konstanční křivky je tedy podobný jako u předchozího společenstva. Obě asociace jsou si poměrně blízké (Jaccardův index podobnosti je 32), ale dobře rozlišitelné floristicky i ekologicky.

Snímky pocházejí z těchto míst:

1. Ulice Pod schody proti číslu 509 při mostu přes Lužnici, 4 m², pokryvnost 100 %, okraj cesty; 21. 7. 1980.

3. Tř. Julia Fučíka blíž křižovatky nedal. náměstí R. A.; 3 m², pokryvnost 90 %, 28. 7. 1980.
7. Nám. Rudé Armády, 3 m², pokryvnost 100 %, *Lolium* 20 cm vysoké, 23. 7. 1980.
10. Za kostelem na nám. Rudé Armády, 5 m², pokryvnost 100 %, 23. 7. 1980.
16. Novodvorská ul. před Domem služeb, 5 m², pokryvnost 100 %, *Lolium* 30 cm vysoké; 25. 7. 1980.

Asociaci *Polygonetum avicularis* GAMS 1927 emend. JEHLÍK 1979 jsem zaznamenal jen jednou (sn. č. 9) a to před zámeckou jízdárnou, 405 m n. m., 1,5 m², pokryvnost 75 %, 23. 7. 1980: *Polygonum aviculare* 7, *Plantago major* 4, *Capsella bursa-pastoris* 3, *Galinsoga parviflora* 3, *Medicago lupulina* 2, *Poa annua* 1, *Artemisia vulgaris* +.

V Bechyni jsou častá rovněž společenstva svazu *Aegopodion podagrariae* Tx. 1967.

Anthriscetum sylvestris HADAČ 1979 (Tab. 2b) bylo již za svým vrcholem sezónního vývoje. Dominanta byla odkvetlá a většinou bohatě plodná. Průměrný počet druhů ve snímku byl 16, ve třech snímcích jsem zjistil 36 druhů; z toho podle presence bylo 11 %, podle pokryvnosti jen 5 % terofytů. Druhové složení zaznamenaných porostů odpovídá dobře původnímu popisu asociace z Osoblažska: z 10 druhů se stálostí III. až V. třídy chybí v bechyňských porostech jediný druh: *Alopecurus pratensis*, a společná je i řada méně stálých druhů. Tím je tedy prokázáno *Anthriscetum sylvestris* i v jižních Čechách. K původní tabulce z Osoblažska a snímku z Průhonice mohu dnes doplnit i záznam této asociace z Vrchlabí: *Anthriscus sylvestris* 7, *Heracleum sphondylium* 4, *Arrhenatherum elatius* 5, *Dactylis glomerata* 3, *Urtica dioica* 7, *Geranium pratense* 2, *Galium album* 4, *Poa trivialis* 3, *Cirsium arvense* 1, *Alopecurus pratensis* 4, *Symphytum officinale* 2, *Glechoma hederacea* 2, *Veronica chamaedrys* 1. Dále na východ byla tato asociace zjištěna na mnoha místech Slovenska a v okolí Budapešti (MUCINA et JAROLÍMEK 1980).

Snímky byly zaznamenány na těchto místech:

17. Novodvorská ul., 5 m², pokryvnost 100 %, *Anthriscus* 140 cm vysň. 25. 7. 1980.
27. Zářečí, při zkratce nad obchodem, u zahrady, 6 m², pokryvnost 100 %, 28. 7. 1980.
32. Asi 30 m od silničního mostu přes Smutnou na výpadovce na záp. okraji města, 10 m², pokryvnost 100 %, 29. 7. 1980.

Porosty asociace *Agropyro repentis-Aegopodietum podagrariae* Tx. 1967 (Tab. 2c) byly v době mého pobytu již z velké části posekány. Zaznamenal jsem ji pouze ve dvou snímcích. V průměru tu bylo 16 druhů ve snímku, ve dvou porostech jsem zaznamenal 23 druhů, převážně hemikryptofyt a málo geofyt. Rozšíření této asociace v Čechách uvádějí NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ et NEUHÄUSL (1970); náš záznam zapadá dobře do areálu asociace.

Snímky pocházejí z těchto míst:

21. Příkop u silnice pod zámkem nad odbočkou na Větrov, 6 m², pokryvnost 100 %, 27. 7. 1980.
23. Příkop u silnice pod zámkem pod odbočkou na Větrov, 8 m², pokryvnost 100 %, 27. 7. 1980.

Asociace *Agropyro-Urticetum dioicae* HADAČ 1978 (Tab. 2a) byla nedávno popsána z Broumovska. Ze 14 druhů konstančních tříd III. až V. bechyňské tabulky se vyskytuje v broumovských porostech 10 druhů, z 9 druhů III. až V. tř. konstance broumovské tabulky je s bechyňským společenstvem společných 7. Je tu tedy dostatečná podobnost. V bechyňských porostech se vyskytuje víc teplomilnějších prvků, jako *Ballota nigra* nebo *Chaerophyllum temulum*, ale jinak je podobnost obou společenstev dostatečně vysoká. Index podobnosti obou tabulek podle Jaccarda při respektování druhů se stálostí

II. a vyšší je 41. Průměrný počet druhů ve snímku je 20,6, v pěti snímcích jsem zaznamenal 50 druhů, z toho co do presence 26 %, co do pokryvnosti 12 % terofyt. Je to společenstvo dosti časté v příkopech a na silně nitrofilních místech intravilánu, mnohdy však jen fragmentárně vyvinuté.

Bylo zaznamenáno na těchto místech:

20. Příkop u silnice pod zámkem nad odbočkou na Větrov, pod hradbami, 10 m², pokryvnost 100 %, ve stínu stromů, 27. 7. 1980.
30. U silničního mostu přes Smutnou, při pravém břehu, na záp. okraji města, 10 m², pokryvnost 100 %, 29. 7. 1980.
33. Ulice při silnici k Hvozdanům u č. 405, 10 m², svah 15° J, pokryvnost 100 %, 29. 7. 1980.
34. U mostku přes Smutnou pod Větrovem, 10 m², pokryvnost 100 %, *Urtica* 150 cm vys., sklon 15° J, 29. 7. 1980.

Ve dvou snímcích jsem zaznamenal společenstvo s *Rumex obtusifolius* (Tab. 2d), které se blíží asociaci *Chenopodio-Rumicetum obtusifolii* OBERD. S touto asociací má společné druhy: *Rumex obtusifolius*, *Aegopodium podagraria*, *Cirsium arvense*, *Urtica dioica*, *Artemisia vulgaris* aj., ale chybí v něm druhá z dominant, *Chenopodium bonus-henricus*. Počet druhů ve snímku je 18,5, ve dvou snímcích bylo zaznamenáno 28 druhů. Snímky byly zaznamenány na dvou od sebe vzdálených místech na rumišti či úhoru na tř. Julia Fučíka (sn. 4. a 5.), v obou případech analyzovaná plocha 10 m² a pokryvnost byla 100 %.

Na opuštěném úhoru na tř. Julia Fučíka jsem našel společenstvo, které jsem předtím pozoroval např. mezi Vodňany a Protivínem a při silnici Praha—Mladá Boleslav na několika místech, ale neměl možnost je tehdy analyzovat. Je to

***Apero-Matricarietum inodora* HADAČ, ass. nova (tab. 3.)**

Svým floristickým složením i charakterem přísluší toto společenstvo do svazu *Sisymbrium officinalis* TX., LOHMEYER, PREISING in TX. 1950. Najdeme tu druhy třídy *Chenopodietea* BR.-BL., jako *Capsella bursa-pastoris*, *Senecio vulgaris*, *Sonchus oleraceus*, druhy řádu *Sisymbrietalia* TX. et MATUSZK. 1962. jako *Matricaria inodora*, *Erigeron canadensis*, *Atriplex patula*, *Chamaeplium officinale*, *Chenopodium album*, *Lactuca serriola* aj. Průměrný počet druhů ve snímku je 24, ve třech snímcích bylo zaznamenáno 41 druhů. Z nich je podle presence 24 %, podle dominance 54 % terofyt, což rovněž odpovídá poměru ve svazu *Sisymbrium*. Snímky 6., 11. i 14. byly zaznamenány na různých místech úhoru-rumíště na tř. Jul. Fučíka 22. a 25. 7. 1980 na plochách po 10 m², pokryvnost 80–90 %, *Apera* 90 cm vys., *Matricaria inodora* 40–60 cm vys. Typový snímek je č. 14.

SOUHRN

V intravilánu města Bechyně byla zjištěna tato společenstva ruderalních rostlin: *Polygonion avicularis*: *Poetum ammae*, *Lolio-Plantaginietum majoris*, *Polygonetum avicularis*, *Sagino-Bryetum argentei*, *Aegopodium podagrariae*, *Anthriscetum sylvestris*, *Agropyro-Aegopodietum podagrariae*, *Agropyro-Urticetum dioicae*, *Chenopodium-Rumicetum obtusifolii*? *Sisymbrium officinalis*: *Apero-Matricarietum inodora*.

SUMMARY

Bechyně is a small non-industrial town in S. Bohemia (alt. 360–410 m). Nine ruderal communities were noted in this town, belonging to the alliance *Polygonion avicularis* (four associations), *Aegopodium podagrariae* (four associations) and *Sisymbrium officinalis* (one association). The association *Apero-Matricarietum inodora* HADAČ was described as new.

LITERATURA

- GUTTE P. (1972): Ruderalpflanzengesellschaften West- und Mittel-Sachsens. — Feddes Repert., Berlin, 83/1—2 : 11—122.
- HADAČ E. (1978a): Anthriscetum sylvestris, nová asociace svazu Aegopodion. — Preslia, Praha, 50 : 277—280.
- (1978b): Ruderal vegetation of the Broumov basin, NE. Bohemia. — Folia Geobot. Phytotax., Praha, 13 : 129—163.
- HADAČ E. et E. DAHL (1941): Strandgesellschaften der Insel Ostøy im Oslofjord. — Nytt Mag. Naturvidensk., Oslo, 82 : 251—312.
- HEJNÝ S. et al. (1979): Přehled ruderálních společenstev Československa. — Rozpravy Českosl. Akad. Věd, Ser. Math.-Nat., Praha, 89/2 : 1—100.
- KRIPPELOVÁ T. (1972): Ruderálne spoločenstvá mesta Malaciek. — Biol. Pr., Bratislava, 18/1 : 1—118.
- MUCINA L. et JAROLÍMEK I. (1980): Das Anthriscetum sylvestris in der Slowakei. — Folia Geobot. Phytotax., Praha, 15 : 113—124.
- NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ Z. et NEUHÄUSL R. (1970): Zum Vorkommen des Agropyro repentis-Aegopodietum podagrariae Tx. 1967 in Böhmen. — Preslia, Praha, 42 : 82—89.
- PYŠEK A. (1972): Ein Beitrag zur Kenntnis der Ruderalvegetation der Stadt Sušice (Westböhmen). — Folia Mus. Rerum Nat. Boh. Occid., Plzeň, Botanica 2 : 1—33.
- (1974): Kurzgefasste Übersicht der Ruderalvegetation von Plzeň und seiner nahen Umgebung. — Ibid., 4 : 1—41.
- (1975): Základní charakteristika ruderální vegetace Chomutova. — Sborník Severočeské pobočky ČSBS, Severočeskou přírodou, Chomutov, 6 : 1—69.
- ŠANDOVÁ M. (1976): Ruderální vegetace města Holoubkov v okrese Rokycany. — Zpr. Mus. Západočes. Kraje, Plzeň, Příroda, 19 : 41—56.
- ŠANDOVÁ M. (1979): Lemová společenstva silnice E 12 v úseku Plzeň—Rokycany. — Zpr. Mus. Západočes. Kraje, Plzeň, Příroda, 22 : 53—72.

Došlo 9. října 1980